

Veje for venstrekræfterne til demokrati og socialisme

Idépolitisk udtalelse fra Danmarks kommunistiske Parti

23. kongres

1969

(elektronisk reprint efter:

PROGRAMSAMLING. Udtalelser, erklæringer og programmer vedtaget på Danmarks kommunistiske Partis kongresser, landskonferencer og landsmøder. 1952-1974.

Forlaget Tiden 1975)

I. Venstrekræfterne må tage tiden i agt	1
II Midt i verdens overgang fra kapitalisme til socialisme	2
III Kommunisternes mål og veje	3
IV Forslag til fællesoptræden af venstrekræfterne.....	6

For blot få år siden hed det sig, at vore samfundsforhold lå i faste rammer, og at revolutionære bevægelser tid var forbi. Nu taler tiden et andet sprog. Den præges af uro og søgen, af protest og vilje til forandring. Ikke alene i arbejderklassen, men i mange nye lag styrkes viljen til aktion. Dermed vinder forskelligartede venstreorienterede indstillinger frem.

I. Venstrekræfterne må tage tiden i agt

Venstrekræfterne har mulighed for at vinde afgørende indflydelse på samfundsudviklingen.

Men det kræver, at de snarest finder veje til at samordne deres bestræbelser. Det er på høje tid, at venstrekræfterne gør sig deres situation klar.

På den modsatte fløj skærper monopolisterne og reaktionen deres anstrengelser og koncentrerer deres kræfter.

Økonomisk samles kapitalen på færre hænder. Store foretagender opæder mindre. De derved styrkede monopoler skærper deres udbytning af arbejdskraften og øger deres fortjenester.

Udefra trænger fremmed monopolkapital sig ind, opkøber virksomheder og jord. Danmarks økonomi bindes tættere til de internationale monopoler, så den stadigt hyppigere underkastes deres afgørelser.

Militært strammer NATO sit greb over landet og skærper sin aggressive holdning.

Militæruddgifterne skrues på ny hurtigere op, og under fælleskommandoen integreres dansk militærvæsen yderligere under den vesttyske militarisme.

Politisk samler højrekræfterne sig omkring KVR-regeringen, ligesom arbejdsgiverforeningen direkte støtter sig på den og udnytter den til at påtvinge den arbejdende befolkning sine betingelser.

Det sker i en tid, hvor en rivende teknisk udvikling skaber grundlag for en bedre tilværelse i en rigere menneskelig udfoldelse. Men ikke alene skuffes forhåbningerne herom. Nu kræver det tilmed forstærket kamp at opretholde den arbejdende befolknings levevilkår, at sikre virkelig demokratisk udfoldelse, at forhindre at Danmark gør sig medansvarlig for eller drages ind i imperialismens krigeriske eventyr, at afvende en ny verdenskrigs katastrofe.

På disse områder må kræfterne derfor sættes ind. Og kampen kan vindes, fordi den gælder det store folkeflertals mest umiddelbare interesser. En større del af befolkningen end nogen sinde lever af lønarbejde eller har fælles interesser med lønarbejdere mod monopolkapitalen.

Den faglige arbejderbevægelse udgør den største organiserede magt. Nye

lønmodtagerorganisationer viser sig aktionsduelige. Studenterne optræder organiseret og aktivt mod et forældet uddannelsessystem. Imod rådende uretfærdigheder og urimeligheder vokser aktiviteten i ungdommen og mange andre lag og kredse. Trangen til indbyrdes solidaritet giver sig stærkere udtryk.

På disse samfundsmæssige kræfter kan en slagkraftig antimonopolistisk venstrepolitik bygge. At samle disse bestræbelser til forenet og virksom indsats burde være den naturlige fællesopgave for venstrefløjen i dansk politik og samfundsliv. Som det nu er, er den imidlertid slet ikke på højde med situationens opgaver og muligheder. Mens højrekræfterne og de reaktionære bestræbelser samler sig, er venstrefløjen præget af mangel på målbevidsthed og af kræfternes spredning.

Det er i høj grad en eftervirkning af, at det såkaldte "arbejderflertal" så dybt skuffede de forventninger, som det var blevet hilst med. Det førte til en nedslåethed og usikkerhed, som højrekræfterne og de borgerlige vidste at udnytte.

Erfaringerne under "arbejderflertallet" bekræftede på ny, at arbejderbevægelsen og venstrekræfterne nu som før står over for et valg mellem to linjer — *enten* at lade sig bruge af samfundets egentlige magthaver, storkapitalen, til at administrere i overensstemmelse med dens ønsker, *eller* at bruge vundne positioner til at nedbryde storkapitalens magt, til at støtte sig på det arbejdende folks aktivitet såvel for at varetage dets umiddelbare interesser som for at tilvejebringe en omvæltning i selve samfundets grundlag og i magtforholdet mellem klasserne.

Den første linje har i arbejderbevægelsen fået udtryk i socialdemokratisk politik — den anden i kommunistisk. Der eksisterer nu yderligere parti- og gruppedannelser på venstrefløjen. Udviklingen stiller imidlertid alle over for at træffe et valg mellem de to linjer i folkets og arbejderklassens kamp.

SF har lagt sin kurs så tæt op ad Socialdemokratiets, at dets ledere har vanskeligt ved at forklare forskellen. I protest udsprængtes VS, der, uden at kunne konsolidere sig ideologisk og organisatorisk, undergik nye spaltninger. Især blandt ungdommen forekommer yderligere tendenser til at sprede sig i indsnævrede grupper.

Lad os imidlertid ikke glemme, at over for monopolkapitalens pres og højrekræfternes bestræbelser har vi i alle arbejderbevægelsens og venstrefløjens partier, grupper og retninger fælles interesser — og mange flere med os. Mange af vore bestræbelser tilsigter samme mål. Men vi når dem ikke, før vi forstår at samle os til modstød, der virkelig slår højrekræfterne og deres politik over ende. Formår vi ikke det, kan folketinget ved kommende valg blive endnu stærkere præget af borgerlighed og højrepolitik, mens det arbejdende folks interesser og stræben tilsidesættes.

Hvad må der gøres?

Vi har forskelle i meninger og ideologiske opfattelser. Det er alvorlige spørgsmål. Lad os diskutere dem indbyrdes og klarlægge vore standpunkter.

Men lad os samtidig klargøre, hvad vi er enige om. Lad os fremlægge vore forslag til, hvilke konkrete opgaver vi mener, der kan skabes aktiv samling om.

Kommunisterne fremlægger derfor her synspunkter på såvel mål som veje.

II Midt i verdens overgang fra kapitalisme til socialisme

De problemer og brydninger, vi står midt i, skyldes ikke forbigående uorden, men at Danmark er et kapitalistisk samfund, et led i det imperialistiske verdenssystem. Den kapitalistiske samfundsorden giver nye beviser på sin overlevethed. Det er et sygt samfund, hvor vældige produktive muligheder for stadigt flere ledsages af utilfredsstillelse og forjagethed i tilværelsen, usikkerhed og frygt for morgendagen. De senere år har skærpet kapitalismens indre konflikter og indledt en ny periode i den samfundsmæssige kamp.

Den efterkrigsconjunktur, som affødte illusioner om, at kapitalismen havde forbedret og stabiliseret sig, er løbet ud. Den blev forlænget i kraft af den teknisk-videnskabelige revolution, som også kunne skabe indtryk af "fornyelse". Men trods dannelsen af nye store monopoler i produktion og omsætning, trods disses udnyttelse af statslige metoder til dirigeringen af det økonomiske liv, oplever vi nu, at kapitalismen på ny rammes af ukontrollable rystelser. Voksende ustabilitet præger den kapitalistiske økonomi såvel i de enkelte lande som i verdensmålestok. Produktionsstigningen reduceres eller afløses af nedgangsperioder med øget arbejdsløshed. Det internationale valutasystem er ramt af en krise med vidtrækkende følgevirkninger. Kampen om markederne mellem nationale og internationale kapitalgrupper

tilspidses, så de bestående handelssystemer slår revner, og handelskriser bryder løs. Selv monopolkapitalismens ledere gribes af dystre fremtidsanselser, Den svækkelse af kapitalismens økonomi og imperialismens system søges imidlertid modvirket på måder, som skaber endnu alvorligere trusler. Nye enorme summer ødes til oprustningens uproduktive formål — for at "stimulere økonomien" og som grundlag for skærpet aggressivitet i magtpolitikken. Med nye og lumskere metoder søger man at tilrettelægge krigeriske eventyr, så der opstår højspænding omkring nye arnesteder for krig. Når man ser chancer derfor — som omkring Vietnam — slipper man krige løs med grænseløs brutalitet. For at sikre sig støttepunkter organiserer man antidemokratiske kup som i Grækenland. Udnyttelsen af "den tredje verdens" lande skærpes trods al tale om "hjælp". Imperialismen stræber stadig efter at genoprette sit tabte verdensherredømme, og kun den advarsel, som folkenes og socialismens modstand betyder, kan holde den tilbage fra at gribe til de frygteligste midler. Dens hovedkraft er USA-imperialismen, der fører an i dens "globale strategi", og den vesttyske imperialisme udgør en af dens farligste aggressions-kræfter.

For at opretholde sin magt og bane vej for sine bestræbelser sætter imperialismen ind med anvendelse af alle den moderne tids massemedier og påvirkningsmetoder. Formålet er at præge folkene med indstillinger, der lammer, spalter eller afsporer deres stræben efter fred og samfundsmæssigt fremskridt. Dertil anvendes forvrængninger af kendsgerninger, forvirringskampagner, men også tom adspredelse og menneskefjendske, selvopgivende tankegange. Særlig interesse vier man spredning af ideologisk usikkerhed blandt tilhængere af socialismen og inden for arbejderbevægelsen, hvilket også giver sig udtryk i brydninger inden for den. Mod alt dette må sandhedens og klarhedens ideer sætte ind med den tiltro til mennesket og dets muligheder, som fremfor alt er underbygget gennem socialismens ideologi. Udfaldet af denne ideologiske kamp, som opfylder vor tids samfundsdebat, er af største betydning for fremtidens udvikling.

Alt dette gør sig gældende for skærpelsen af problemerne i det danske samfund. Når hurtigt voksende produktion ledsages af faldende realløn, når alle teknikkens lettelser ledsages af træthed og nervøsitet som 'folkesygdomme, når lægevidenskabens sikring af længere levealder ledsages af en overflødiggørelse af stadig flere midt i deres tilværelse, når byggeriets rationalisering går hånd i hånd med boligmangel og rekordfordyrelser, når nye udbredelsesmidler for kulturen anvendes i fordummelsens tjeneste, når national interesse i neutralitet skydes til side for NATO bestemt oprustningspolitik - så udspringer det alt sammen af kapitalismens system, af monopolkapitalens herredømme.

Derfor handler kommunisterne ud fra den opfattelse at en varig løsning af folkets problemer kun kan opnås gennem oprettelse af et nyt, et socialistisk samfundssystem, hvor monopolkapitalens magt og besiddelser går over på det arbejdende folks hænder.

En sådan samfundsomvæltning er ingen drøm. Ingen påstand om, at socialismen er en umulighed, har gyldighed, efter at imponerende fremgangsresultater under den socialistiske opbygning i andre lande har bevist det socialistiske samfundssystems livskraft. Socialismen er fremfor alt gennem Sovjetunionens eksistens og resultater blevet en fremherskende kraft i vor tids verden. Det har for folkene i kapitalismens verden skabt afgørende nye muligheder for i vor tid at bringe fremskridtet og socialismens ideer til sejr og for at forhindre, at en atomkrigs katastrofe skal sætte udviklingen tilbage.

Kampen mellem socialisme og imperialisme er hovedindholdet i vor tid. Bevidstheden om, at verden befinder sig midt i overgangen fra kapitalisme til socialisme, giver folkenes kamp dens afgørende retning og perspektiv.

III Kommunisternes mål og veje

I hverdagens politiske og økonomiske kamp må man holde dens mål og mening for øje. Megen "politisk lede", selvopgivelse eller frafald i arbejderklassens og folkets kamp skyldes, at man glemte dette.

Men også de, som kun hæfter sig ved de ideale mål, der engang skal virkeliggøres, gør deres stræben gold. Det fører til opgiven over for de kræfter, der må overvindes, det slid, der må ydes, de kampe, der må føres,

på vejen dertil. Det samme er resultatet af forestillinger om at løse samfundsproblemerne alene ved "forvandling af mennesket" gennem nye opdragelsesmetoder eller lignende. Uanset værdien af sådanne metoder på deres felt, fører forestillingen om deres almagt til forglemmelse af det afgørende — at forudsætningen for menneskets frigørelse er overvindelse af det økonomiske klasseherredømme. Det er derfor med urette, når sådanne indstillinger kaldes den "yderste venstreorientering".

Kommunisterne har bestandig advaret såvel mod at forfalde til småtskåren hverdagspolitik som til virkelighedsfremmed utopisme. De har fremhævet den uløselige sammenhæng mellem mål og veje.

Kommunisternes samfundsmæssige mål er at virkeliggøre socialismen, hvor de afgørende produktionsmidler er samfundseje, hvor produktion og samfundsliv ledes planmæssigt i overensstemmelse med folkets interesser og stræben, hvor ingen kan leve af at udbytte andre, men hvor alle modtager i forhold til deres indsats. Som en videre udvikling heraf ser de realiseringen af kommunismens idealer — et samfund, hvor rigelighed på alle fornødenheder gør opfyldelsen af alle behov til en selvfølge, hvor "forbrugersamfundet" s falske idealer endeligt overvindes, mens skabende arbejde giver livet indhold og bliver den vigtigste fornødenhed, og hvor den menneskelige personlighed bringes til fuld udfoldelse i samklang med samfundets kollektive stræben.

Disse samfundsmål er ikke utopier. Den tekniske udvikling har modnet deres materielle forudsætninger. Marxismen og leninismen giver indsigt i de samfundsmæssige kræfter og grundlæggende lovmæssigheder, der må bygges på ved dens virkeliggørelse.

Fremfor alt gælder det, at det samfundsmæssige fremskridt kun opnås i kamp — i en *klassekamp* mod den monopolkapitalistiske klasse, der nu udbytter og udnytter samfundets øvrige klasser. Den klassekamp foregår såvel på økonomiens, politikens som på idéernes områder.

Overgang til socialismen betyder, at *magten i samfundet* vristes ud af monopolkapitalens hænder og overtages af det arbejdende folk. Det er denne magts opgave bedst muligt at sikre hele folkets organisering og aktivisering til varetagelse af dets egne og hele samfundets interesser. Det betyder et *socialistisk demokrati*, der allerede i kraft af sit virkefelt befinder sig på et højere trin end alle de demokratiske former, som anerkender et kapitalistisk klasseherredømme. Det socialistiske demokrati må bestandigt udvikles og fuldkommengøres. Det må forsvares mod forsøg på udefra eller indefra at bringe socialismen til fald.

Et socialistisk samfund kan efter sin natur kun vindes og opbygges i kraft af det arbejdendes folks vilje og aktive indsats. Vejen til socialismen må derfor gå igennem, at folkeflertallet i kampen for sine interesser og rettigheder føres til forståelse af, at de kun sikres ved at bryde, overvinde og afskaffe monopolkapitalens herredømme. Støttet på en sådan vilje og aktivitet i det arbejdende folk kan der oprettes et demokratisk, antimonopolistisk styre, som kan iværksætte de foranstaltninger, som sikrer samfundets omformning.

Den socialistiske revolution vokser således ud af kampen for bedre kår, for demokratiske rettigheder, for fred og national selvstændighed. Hvad arbejderklassen og folket har vundet i levevilkår og demokrati udvides yderligere med overgangen til socialismen. De politiske og folkelige traditioner, som har udviklet sig under arbejderbevægelsens og fremskridtets kamp i Danmark, vil derfor også præge udformningen af socialismen og løsningen af de grundlæggende opgaver ved overgangen dertil i vort land. Det gælder således eksistensen af flere partier, udfoldelsen af den offentlige debat, folketinget som centrum for de politiske afgørelser, frihedsrettigheder også for mindretal, der respekterer den demokratiske orden, flertallet har fastlagt. Udformningen af socialismen i Danmark vil kun kunne bestemmes af Danmarks arbejdende befolkning selv.

Der er i vor tid opstået nye muligheder for at sikre, at overgangen til socialismen kan sættes igennem under fredelige former. Det er betinget af en aktiv samling, en masserejsning blandt alle de klasser og lag, som lider under monopolkapitalismens herredømme, så dens politiske redskaber isoleres i en sådan grad, at den ikke vover at gribe til voldsmagt. Kommunisterne sætter alt ind for en fredelig overgang til socialismen uden derfor at se bort fra, at forsøg på voldelig undertrykkelse fra reaktionens side nødvendiggør dertil svarende kampmetoder.

De nye muligheder for overgang til socialisme er også betinget af, at så stor en del af vor verden allerede er blevet socialistisk og gennem sammenhold lægger bånd på imperialismen. Forståelse af problemerne under den socialistiske udvikling i vor tid, som borgerlig propaganda med alle midler søger at hindre, bliver af afgørende betydning. Internationalt sammenhold mellem alle socialistiske kræfter er nødvendig for at sikre fredelig sameksistens og normale forbindelser mellem staterne uanset deres samfundssystem. Et socialistisk Danmark vil været et selvstændigt og fredeligt land. Det vil afvikle alle ulige traktater, der forhindrer dette. Ud fra den socialistiske internationalismes principper vil det bygge sine forbindelser med andre lande på ligeberettigelse og respekt for suveræniteten. Det vil føle sig solidarisk med alle antiimperialistiske kræfter.

Såvel i kampen for at bryde monopolkapitalismens magt som under overgangen til opbygning af socialismen er *arbejderklassen* kaldet til at spille den førende rolle. I kraft af sin stilling i samfundet er den monopolkapitalens modpol og hovedmodstander. Den er den mest direkte udbyttede klasse. Dens arbejdsforhold lærer den sammenholdets nødvendighed og udvikler dens organisatoriske kraft. Den stilles hver dag over for klassekampens nødvendigheder, der bringer den i konflikt med den borgerlige ideologi og viser den socialistiske ideologis rigtighed. Dens solidaritetsfølelse er også grundlaget for dens internationalisme — sammenholdet med klassefællerne uanset nationale forskelle, som er så afgørende i kampen mod imperialismen og krig.

I kampen mod monopolkapitalen er arbejderklassen ikke sig selv nok. Den samfundsmæssige udvikling gør flere og flere til dens naturlige forbundsfæller. Funktionærer, tjenestemænd, teknikere og intellektuelle underkastes mere og mere lønarbejdernes vilkår. Bønder, håndværkere og småhandlende, der udnyttes af monopolerne og er afhængige af lønmodtagernes levestandard, får nye fællesinteresser med arbejderne. Det giver grundlaget for dannelse af brede antimonopolistiske alliancer, hvori der fra alle sider kan ydes værdifulde bidrag i den fælles kamp.

Den danske arbejderklasse har tidligere — som under besættelsen — vist sin evne til at være stødkraft og ryggrad i brede demokratiske bevægelser. Det er det, tiden kræver. Alle venstrebevægelser har brug for den udholdenhed, den evne til organisering, den ideologiske konsekvens og den internationalisme, som gror i arbejderklassen. Foragt for arbejderklassens rolle tjener kun til at desorganisere tidens kamp.

Det kommunistiske parti stiller sig klart på arbejderklassens positioner og forbinder sig med dens kamp. Det foresætter sig med konsekvens at gå forrest i kampen for dens interesser og repræsentere dens samfundsmæssige stræben. Dermed forbinder partiet sig også med alle andre, som stræber i samme retning. Det kommunistiske parti søger i sine rækker at organisere dem, som bevidst og konsekvent vil føre kampen mod kapital og reaktion, for fred og demokrati helt igennem til socialismens sejr.

Det kommunistiske parti bygger på marxismen-leninismen, som sammenfatter den revolutionære arbejderbevægelses indsigt og stadig beriges af dens nyvundne erfaring. Ud fra dette faste ideologiske principgrundlag søger partiet at udvikle sin virksomhed og politiske tanke. Det vender sig mod opportunistiske udlægninger af den videnskabelige socialisme, som fører til svigten i kampen — hvad enten det er gennem udglidning til højre eller gennem gold "venstre"-ekstremisme.

Det kommunistiske parti og dets medlemmer ser det som sin forpligtelse gennem hele sin indsats bedst muligt at tjene den danske arbejderklassens og dermed den danske nations sag. Nu, hvor nationens stræben er så tæt forbundet med den samlede verdensudvikling, er arbejderklassens internationalisme en afgørende kraft, når det gælder at sikre nationens fremtid. Det kommunistiske parti udbygger derfor sin solidaritet med 'broderpartierne i den kommunistiske verdensbevægelse, både i socialismens lande og inden for arbejderbevægelsen under kapitalismen, såvel som med de antiimperialistiske partier i de nye nationer. Partiet søger at fremme enheden i den kommunistiske bevægelse som et samarbejde mellem ligeberettigede og selvstændige partier forenet af deres fælles idégrundlag og fælles indsats i den internationale klassekamp mellem socialisme og imperialismen.

Det kommunistiske parti udvikler sit organisatoriske arbejde på grundlag af den demokratiske centralismes princip, som forbinder livlig diskussion med evne til at træffe fælles beslutninger som grundlag for forenet handling.

Kampen mod storkapital, højrekræfter og krigsfare, for demokratiske fremstød og for overgang til socialismen rejser så mange problemer, at den ikke kan føres med udsigt til sejr uden eksistensen af et sådant arbejderparti. Al erfaring viser, hvor afgørende det er for den demokratiske kamp for varig fremgang for socialismen, at det marxistisk-leninistiske parti formår at arbejde, så det vinder retningsgivende indflydelse. Kommunisterne arbejder derfor bestandigt på at overbevise om deres opfattelser og styrke deres parti.

Det kommunistiske parti føler sig ikke af den grund som sig selv nok. Det handler ud fra den opfattelse, at det fremfor alt er folkets og arbejderklassens aktivitet og fælles aktioner, som udgør grundlaget for at sikre fremgang for demokrati og socialisme. Den første betingelse for samfundsmæssige fremskridt må derfor være at skabe samling i arbejderklassen og på venstrefløjens om alt det, vi har fælles og nærtliggende opfattelser af, således at der kan udformes en virkelig *forandrende kraft*.

Det kommunistiske parti ser det derfor som sin opgave samtidig at videreføre sin selvstændige virksomhed på principielt grundlag og at vise positiv vilje til loyalt samarbejde med alle, der kan vindes forståelse med over for øjeblikkets opgaver.

IV Forslag til fællesoptræden af venstrekræfterne

Den første opgave må være at opnå et skifte i dansk politik - ud af den skure, hvor den borgerlige regering vil holde landet.

Det opnås ikke ved korridorpolitik, men kun ved at befolkningen uden for folketinget allerede nu og uden at afvente en valgdag tager hånd i hanke med begivenhederne. Kravene må føres frem fra arbejdspladser og fagforeninger, fra universiteter og læreanstalter, fra lejerforeninger og ungdomsorganisationer. Den aktivitet, som bryder løs i så mange spørgsmål, må udvikles i bredde, styrke og målbevidsthed, så der i første omgang opnås en ændring i det politiske klima.

Enheden i kampen mod højrekræfterne må bygges op fra grunden. Den kan kun vokse ud af fælles indsats for håndgribelige og samlende krav - i den daglige kamp på arbejdspladserne, i kampen for gennemførelse af overenskomstkravene og frem til protestbevægelser mod regeringens økonomiske politik; i kamp mod tillidsmandsafskedigelser, for tillidsmandsbeskyttelse og andre demokratiske rettigheder i de økonomiske afgørelser; i protest mod Vietnam-krigens uhyrlige grusomheder, mod NATO- og oprustningspolitikens meningsløsheder frem til krav om omlægning af Danmarks udenrigspolitik; i aktion mod et forældet uddannelsessystems urimeligheder over for unge i produktion og på skoler frem til krav om effektiv og demokratisk uddannelse; i kampen mod bolig mangelen og husejernes udnyttelse af den, mod stikkervæsen og hemmelige kartoteker, for løsning af påtrængende kommunale opgaver osv.

I alle sådanne aktioner smedes enheden. Men skal den udvikles til en forandrende kraft, gælder det også at *lære at føre aktioner igennem*. Hver aktion samler folk af forskellige anskuelser om gennemførelse af bestemte krav og opgaver. Når den fælles indsats giver resultat, vinder den videre betydning, idet den overbeviser om enhedens magt og giver tillid til egen styrke. Det forudsætter imidlertid, at alle i den fælles indsats loyalt respekterer, at den gælder netop de krav, man har sluttet sig sammen om, og kun dem. Aktioner har ydermere til formål også at vække sympati hos dem, som endnu ikke har besluttet sig til aktivitet. Løber aktivitetstrangen blot ud i frugtesløse følelsesudladninger, næres forvirring og splid til glæde for dem, der vil køre videre i den gamle skure. At være revolutionær betyder netop at forme den samfunds-forandrende kraft.

De enkelte aktioner vinder styrke ved at indgå som led i en samlende bestræbelse.

Kommunisterne har længe påpeget, at det først må gå ud på at danne et venstre med front mod højre i dansk politik. KVR-regeringens dannelse har nu gjort det klart, at det er den eneste vej. Over for den højrepolitik, hvis egentlige formål er at sikre monopolernes og militaristernes interesser, må en håndfast demokratisk venstrepolitik føres frem. Den må

skabe så klare linjer, at alle kan se forskellen. Den må betegne et endeligt brud med lange tiders forligspolitik med højrepartierne.

For så vidt man kan dømmes efter programmer og udtalelser fra politiske partier, faglige organisationer, lejerorganisationer, kulturelle sammenslutninger og mange andre grupper og personer, er der — alle forskelle til trods - en hel række fælles indstillinger, som kan tjene som fællesnævner for en afgrænsning af venstre fra højre.

I stedet for regeringens arbejdsløshedsskabende forbrugsbegrænsning:

— Sikring af beskæftigelsen. Forbrugsforøgelse gennem større andel for lønarbejderne i produktivitetsstigningen og demokratiske skatteomlægninger.

I stedet for som regeringen at give monopolerne frit slag:

— Planmæssig ledelse af økonomien. Egnsplanelægning. Kontrol med investeringer og skærpet monopolkontrol.

I stedet for regeringens øjentjeneste for arbejdsgiverforeningen:

— Sikring af reel indflydelse for fagbevægelsen på den økonomiske politik. Virkelig medbestemmelsesret på arbejdspladserne. Ophævelse af Arbejdsretten og andre udemokratiske faglige retsregler.

I stedet for regeringens beskyttelse af den inflationsskabende jordspekulation:

— Nye jordlove, som effektivt inddrager spekulationsgevinsterne til samfundsformål.

I stedet for regeringens boligfordyrelse og lejerfjendtlige politik:

— Sikring af flere, bedre og billigere boliger. Overladelse af etagebyggeriet til almennyttige boligselskaber og kommuner. Virkelig medbestemmelsesret for lejerne.

I stedet for regeringens laden stå til over for uddannelsesproblemerne:

— Øjeblikkelig uddannelsesreform med en økonomisk sikring under studier, som nedbryder uddannelsesmonopolet, med medindflydelse på tilrettelægningen og med mesterlærers afskaffelse.

I stedet for regeringens ligegyldighed over for de sociale problemer:

— Øjeblikkelig forhøjelse af pensioner og ydelser samt af antallet af plejehjem og daginstitutioner. Gennemførelse af en ny samlet socialreform. Lovgivning om 4 ugers ferie.

I stedet for regeringens handelspolitik, der gør os mere afhængige af udenlandske stormonopoler og forringer bytteforholdet:

— Selvstændig udvikling af handelsforbindelser til alle sider på ligeberettigelses grund.

Udnyttelse af de nordiske samarbejdsmuligheder. Afskrivning af planen om indtræden i Fællesmarkedet.

I stedet for regeringens følgagtighed over for NATOs ordrer:

— Afskrivning af nye NATO-krav om oprustning og øget spænding. Folkeafstemning om udtræden af NATO. Krav til USA om at slutte fred i Vietnam og trække tropperne hjem. Anerkendelse af den Demokratiske Republik Vietnam. Anerkendelse af Oder-Neisse-grænsen og DDR. Anerkendelse af den Koreanske Folkedemokratiske Republik. Antiimperialistisk U-lands-hjælp.

Stilles den danske befolkning over for et sådant valg mellem venstre og højre, er der ingen tvivl om, hvor det store flertal vil søge hen.

Men løfter og programmer gør det ikke. Højrekræfterne og deres politik trænges kun tilbage, når kravene om brud med fortiden føres frem gennem bevægelser i folket. Uden en sådan aktivitet risikerer vi at skulle gøre "arbejderflertallet"s erfaringer om igen. Med en sådan aktivitet kan højreregeringen bringes til fald, og vejen for en borgerlig regerings genkomst for stedse være spærret.

Kommunisterne opfordrer derfor til, at man overalt på venstrefløjten tager diskussionen op om, hvad der skal komme i stedet for højreregeringen og dens politik. De fælles krav må føres frem i fælles aktioner.

Kommunisterne vil loyalt støtte en sådan venstrepolitik og en regering, der vil bryde med højrepolitikken. Kommunisterne har samtidig deres egne forslag til venstrepolitikens gennemførelse, som de vil fremføre og arbejde for. Mange af disse forslag er udarbejdet i enkeltheder i partiets specialprogrammer — for en demokratisk skattereform, til sikring af beskæftigelsen, for jordlove og boligpolitik, for et samlet uddannelsessystem, for en ny udenrigs-, militær- og markedspolitik.

Kommunisternes forslag tilsigter at få venstrepolitikken ført igennem til bunds, til virkelige indgreb mod monopolernes magtpositioner, til frigørelse af Danmark fra NATO-imperialisternes overherredømme. Kommunisterne foreslår *en antimonopolistisk politik, som båret frem af folkets aktivitet også vil gøre overgang til socialismen til en aktuel opgave i Danmark.*

En sådan antimonopolistisk politik må omfatte: *En økonomisk politik* med — *nationalisering* af banker, finansierings- og forsikringselskaber, olieselskaber, medicinalproduktion og af foretagender, som det trods storkapitalens likvideringsforsøg er vigtigt for den nationale økonomi at opretholde. Skærpelse af statsmagtens indsigt i og kontrol med dannelsen af fusioner, karteller og andre slags monopolprægede sammenslutninger og deres virksomhed. Lovgivning, der sikrer indskriden mod, at social- og 'beskæftigelsesmæssige hensyn tilsidesættes som led i monopolernes drift.

— *En planmæssig ledelse af hele samfundsökonomien*, 'baseret ikke blot på samfundsmagtens direkte råderet og kontrol over de centrale magtpositioner i erhvervslivet, men også på en økonomisk politik, der under effektiv hensyntagen til sociale og beskæftigelsesmæssige målsætninger sikrer den bedste anvendelse af samfundets ressourcer. Herunder især en skattepolitik, der fjerner de erhvervsdrivendes tilskyndelse til at foretage investeringer, hvis afkastning af privatprofit tilsidesætter samfundsökonomiske hensyn. Investeringskontrol med sigte på at hindre investeringer uden optimal samfundsökonomisk effektivitet. Effektiv kontrol med udenlandske investeringer. Lovbestemmelser, som forhindrer udenlandske kapitalinteresser i at øve udslagsgivende indflydelse på ledelsen af virksomheder her i landet. Detaljerede og offentligt kontrollerede regnskabsmæssige forskrifter, der forhindrer, at profitter, som indtjenes af udenlandske selskabers datterselskaber her i landet, undrages beskatning til det danske samfund ved hjælp af regnskabsmæssige manipulationer.

— *En udenrigshandels- og markedspolitik*, der tager sigte på gennem statsmagtens direkte medvirken at sikre økonomisk fordelagtige handelsforbindelser med det størst mulige antal lande uden hensyn til samhandelslandenes samfundssystem og handelspolitiske struktur. Enhver form for markedspolitik, der indebærer en begrænsning af danske myndigheders adgang til at fastlægge vilkårene for dansk udenrigs-handelspolitik afvises.

— *En skattepolitik*, der konsekvent fordeler skattebyrden i overensstemmelse med det progressive indkomst-skatteprincip. Princippet indebærer afskaffelse af moms og af punktskatter, der ikke har karakter af luksusbeskatning. Gennem afskaffelse af alle ikke-omkostningsbestemte fradrag ved ligningen af indkomstskatten sikres, at alle former for indkomst rammes ligeligt af skatteprogressionen. Selskabsbeskatningen skærpes.

— *En socialpolitik*, der sikrer alle borgere social tryghed. En lovgivning, der sikrer alle lønmodtagere fuld dækning for indkomsttab ved sygdom, tilskadekomst og arbejdsløshed. Alle korttidsydelse må hvile på princippet om fuld erstatning. En familiepøolitik, der aktivt hjælper blandt andet børnerige familier og den enlige familieforsørger.

Demokratiet inden for den sociale lovgivnings forvaltning må udbygges blandt andet ved, at lønmodtagerorganisationerne i højere grad får opgaver at varetage, ligesom klager over administrative afgørelser bør forelægges folkevalgte ankeinstanser.

— *En jordpolitik*, der frigør al jord for spekulation, så jordværdistigninger, der er en følge af samfundets udvikling, ubeskåret tilfalder det offentlige. Landbrugsjord, der overgår til anden anvendelse, overtages direkte af det offentlige, som derefter stiller den til rådighed på leje- og afgiftsvilkår. Til by- og egnplansudviklingen knyttes en ubetinget ekspropriationsret, hvorved de hidtidige jordbesiddere sikres en rimelig erstatning for tabet af den værdi, jorden har haft i hidtidig anvendelse.

— *En bolig- og byggepolitik*, der sikrer, at enhver samfundsbørger kan opnå en passende bolig, som opfylder nutidens samfundsmæssige og hygiejniske krav. Ved nationalisering af den gamle boligmasse, ved samfundets og kooperationens overtagelse af alt nybyggeri til udlejningsformål og ved indførelse af lav rente for boligbyggeri sikres, at boligudgifterne holdes på et til almindelige arbejderindtægter svarende niveau.

— *Effektive indgreb mod al spekulation* og mod ethvert forsøg på i spekulationshensigt at omgå demokratiske samfundsökonomiske beslutninger. Al privatformue, erhvervet ved lovstridig spekulation, inddrages til fordel for det offentlige. Spekulation af særlig grov eller hensynsløs art straffes med beslaglæggelse af anden formue. *En demokratisk politik* med

- sikring af *demokratisk kontrol med ledelsen af økonomien* gennem udslagsgivende repræsentation af fagbevægelse, lønmodtager- og forbrugerorganisationer, repræsentanter for det arbejdende landbrug og fiskeri og andre folkelige masseorganisationer i de pågældende samfundsmæssige organer;
- *oprettelse af bedriftsråd* på alle virksomheder med beføjelser til indsigt og kontrol med drift og regnskaber og med medbestemmelsesret for driftens planlægning, investeringer og organisation, ved antagelse, afskedigelse og omflytning af arbejdere. Garantier for fuldt demokrati i fagbevægelsen;
- *offentlighed* om de økonomiske og statslige afgørelser, så demokrati kan blive en levende realitet. Ophævelse af forretningshemmeligheden;
- *stærkelse af det lokale selvstyre*. Storkommuner eller regioner må have øget indflydelse på den økonomiske politik, blandt andet egnsplanlægningen. Samtidig må inden for storkommunerne lokalrådsinstitutioner udvikles;
- *demokratisk indflydelse på massemediernes*. Presse, radio og TV stilles til rådighed for den samfundsmæssige debat, så den arbejdende befolknings meninger og problemer kommer frem for hele offentligheden;
- *demokratisering af statsapparatet*. Bekæmpelse af alt bureaukrati, korrupsion og bengnaveri. Øget indflydelse på administrationen fra de valgte forsamlings side. Udrensning af antidemokratiske elementer inden for politi og militær;
- *demokratisering af uddannelsen og kulturlivet* ved gennemførelse af forslaget om et samlet demokratisk uddannelsessystem.

En *udenrigspolitik* med

- *Danmarks erklæring som neutral stat*. Udtræden af NATO og den vesttysk-danske militære fælleskommando.
 - Krav til stormagterne om *garanti for Danmark* som neutralt og atomfrit område.
 - Dansk støtte til oprettelse af en *kollektiv sikkerhedsordning i Europa* med ophævelse af eksisterende militære blokke.
 - *Dansk sikkerhedspolitik føres med politiske midler*. Militærudgifterne nedsættes øjeblikkeligt.
 - Danmark støtter initiativer for *fred, afspænding og afrustning*, for forhindring af aggression og udløsning af krig, for ophævelse af imperialistisk undertrykkelse.
- En sådan antimonopolistisk politik vil vise sig som en nødvendighed, hvis resultaterne af en venstrepolitik skal fastholdes og videreføres.
- En antimonopolistisk politik vil utvivlsomt blive mødt med forbitret modstand fra storkapital, reaktion og militarisme. Men den kan sættes igennem, når det arbejdende folk i aktiv indsats for sine interesser lærer sin egen styrke at kende.
- I den kamp vil det blive endnu mere indlysende, at overgang til socialismen vil være en nødvendighed for at overvinde farer af uoverskueligt omfang og for at sikre det samfundsmæssige fremskridt.

De nulevende generationer står over for den historiske mulighed at kunne gøre det til mørk fortid, at menneskehedens ypperste frembringelser ødes på at skabe frygt, kval og uret, at kunne frigøre sig fra forfalskningen af alle menneskelige værdier og gennemføre den samfundsomvæltning, der endelig vil gøre menneskene til herrer over deres egen skæbne. Det er denne kamp, kommunisterne vier deres anstrengelser.

